

pred nami pa je oddušek (krater) skoraj neprenehoma bljuval. Malo je mende tako visocih zvonikov na svetu, kakor visoko Vezuvi razbeljeno kamnje razne velikosti iz sebe meče. To je pač peklenško lepo in veličansko! — Tode včasih hrib tako grozno razsaja, de je — ne peklenško lepo — temuč peklenško strašno, kakor na primér v letu 79 po Kristusovim rojstvu, kadar je bil veliko tisuč ljudi in nekoliko mest zasul.

Novičar iz slovanskih krajev.

Iz Horvaškega. Zdaj, ko popotje svitli cesar po Horvaškem in Slavonskem, se bolj pazljivo obračajo oči vlade in osebujnih ljudi v te kraje in v sosedno Dalmacijo. Horvaško in Slavonsko je v današnjih dneh gotovo velike pomembe. Gotovo bode tukaj dobre nasledke rodilo cesarsko obiskanje za materialne potrebe in dušno omiko. Na tem polji je tukaj še mnogo storiti, kar ne more več dolgo čakati, da bodo dospele te dežele k večteči prihodnosti.

Ako se tudi cesar ne podá na Dalmatinsko, se vendar v visocih zborih dobro vé, kolike važnosti je jadransko morje. Dogodivščina je te važnosti porok. Kaj so bile Benetke, in kaj so postale! Austria ima Benetke, Terst, Reko, Kotar in druge pristanišča, kaj ji družega manjka, kakor kakega zavetja v srednjem morji. Kupčija se je vernila na staro pot, in stare tergovske mesta bodo zopet zadobile staro slavo. Niso se nekdanj zastonj bojevale ljudstva zoper Benečane in Dalmatince za primorske dežele. Ker pa ima zdaj Austria te dežele zjedinjene, se zamorejo k toliko večji slavi povzdigniti.

Iz Celja. V nedeljo 3. oktobra se je vsakoletna nadloga Celjske okolice, namreč grozovita povodinj zopet ponovila. Deževalo je celi dan neprenehljivo, in v gornjih krajih, kakor pravijo, se je oblak vtergal, ker na enkrat so od vsih strani šumeči hudourniki priderli, ter reko Savino tako napolnili, da se je ta, kakor skorej še nikdar poprej, sila visoka narastla, ter celo Posavinje (Savinsko dolino) v eno jezero spremenila.

Komej je voda drugi dan bila nekoliko odtekla, je v sredo 6. oktobra začelo vnovič spod neba líti, kar celo naslednjo noč je terpelo. Drugi dan je bilo strašno gledati na daleko in široko razširjeno povodinj, iz ktere le hiše, cerkve, drevje in hribje so moleli.

Ko to pišem, še povodinj terpi, pa voda počasi le vteka.

Škode je sila veliko. Lepo stoječa ajdina in druga poljšina, komej pričakana nada ubozih kmetov, ste po derečih valovih hudo zablatjene, in deloma s peskam ali prodam zasute.

Tudi več človeških trupel je silovita voda požerla. Tako so blizo gore sv. Križa — 3 ure od Celja — tri kmetinje, ko se je že mračilo po bervi čez narašen potok gredé, v vodo popadle, ter žalostno utonile. J. Š.

Iz Ljubljane. Dežja noče biti ne konca ne kraja. Reke so že tako silno narasle, da bregove prestopajo, in mostove poderajo in mnogo škode napravljajo; v nekterih krajih, kakor po poštah, ki pri taci okoljšinah zlo mudno prihajajo, zvémo, že povodnji lepo polje pokončavajo. V Krajnji, pravijo, je že mnogo mosta Sava odnesla in ker je bolj proti desnem bregu udarila, je tudi nekoliko ceste vzela. Pri Savi se je, ravno ko je hlapon z blagom naložen memo pihal, perstni plaz na železnico uderl in jo zasul. Sreča je, da ni vozov v Savo poderl in druge nesreče naklonil. Ker dež še vedno le lije in voda še ne upada, se posebno kmetovavci, ki imajo polja blizo rek, bojé, da bi jim ga ne odnesla voda, kakor se je to že nekterim posestnikom zgodilo.

Novičar iz mnogih krajev.

Svitli cesar, ki se je iz Horvaškega v Pordenone k vojaškim vajam podal, se je spet na Horvaško vernil. V Reki kakor povsod, kamor je prišel, so ga kaj slovesno sprejeli, iz okinj mu vence in pesmi metali in veseliga krika ni bilo ne konca ne kraja. — Sviti cesar je ukazal, da se ima pristanišče v Reki naglo popraviti. Ministerstvo kupčije je za to delo 34.000 for. odločilo. — Gledé nove občinske postave se zvé, da bo prišla za vsako kronovino posebna postava na svitlo in da bo različna za vasi, terge in mesta. Prejšnje cesarske in kraljeve mesta bodo to čast spet zadobile. Predstojniki županij po vaséh pa bodo spet stare iména dobili. V večih mestih se bo župan svobodno volil, kteriga pa mora vlada poterditi; v glavnih mestih pa bo vlada župana sama zvolila. — Pri ministerstvu uka se je, kakor se pripoveduje, sklenilo, državne spraševanja opustiti in spet po starim načertu visoke šole vravnati. Tudi učiteljski zbori so večidel zoper državne spraševanja govorili, ko jih je visoko ministerstvo o tej reči za mnenje prašalo. Deželne šolske vradnije se imajo dvigniti, tedaj tudi nadzorniki ljudskih šol jenjati, le gimnazialni nadzorniki še ostanejo. Vendar ostane pri deželnih poglavarstvih poseben oddelk za šolske zadeve, ki se bo samo s šolskimi rečmi pečal. — Nova obertniška postava odloči gledé obertniških družb (cehov), da se imajo posamesne družbe zediniti v deželnim glavnim mestu po obertniškim svetovavstvu. Čas za učenje fantov ima nar manj tri in k večim pet let terpeti. Preden se učenec oprosti, mora oestro preskušnjo storiti. Podmojster, ako hoče mojster postati, mora dokazati, da je tri leta popotoval. Ako učenec ali podmojster zbolí, bo vžival strežbo, kar bo posebna postava natanjko odločila. — 9. tega mesca se je na Dunaji sožgalo za 26 mil. 199.000 forintov navkaznih državnih listov na ogerske deželne dohodke. — Most, ki pelje čez Savo pri Zagrebu, so valovi letos spet poderli in proti Beligradu odpeljali. Zagrebske novine zlo tožijo, da se zidani most čez Savo ne napravi, ker leseniga voda vsako leto vzame. — Kupčijska in obertniška zbornica v Temišvaru je sklenila načert storiti za osnovo realnih šol v Vojvodini. — Tobaka se je letos na Ogerskim prav veliko in posebno dobriga pridelalo. — Jakob Vujatič, vojvoda Grava, noče Turkam letniga davka več plačevati. Vladika Mostara ga je opominjal, ali on je poslance merzlo nazaj zavernil. — Današnje dni ni nobene dežele v Evropi, ker bi ljudje tako po ceni kruh jedli kakor na Valaškem, kjer veljá bel hleb, ki vaga 2 libri in pol le 4 kr., čern pa le 3 kr. — Na Francoskim je letos le malo vina in še to, kar ga je, je slabo, plesnjivec in veliki viharji so ondi grozno veliko škode storili. — Neapolitanski kralj je zapovedal, da naj se vsi do služeni vojaki Švajcarski na neapolitanskih parobrodih brez plačila do Genuje spravijo, od tam dobí pa vsak po 6 srebernjakov (po 1 forint 20 kr.) za popotnico do doma.

Popravik.

V 79. listu »Novic« stran 314 v sestavčiku: Ponovljenje zraka v izbah, je v tisku versta izostala. V peti verstí namreč, po besedah: »sobni zrak« mora stati nadpičje, potem pa se besede sledeče pridenejo: »torej je treba, zrak v sobah ali izbah« itd.

V poslednjim listu na zadnji strani v sestavku iz ruske meje so se neke važne pomote vrinile. Pred besedo »v Odeso«, naj se tudi izpusti, namesti »izrekljivo« ima stati »neizrekljivo«, in namesti »kopač« pa »kopiše«.